

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(1992)

112. posiedzenie
Komisji Zdrowia
w dniu 2 lutego 2011 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (druk senacki nr 1097, druki sejmowe nr 3737 i 3776).

(Początek posiedzenia o godzinie 17 minut 07)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Władysław Sidorowicz)

Przewodniczący Władysław Sidorowicz:

Nie ma sprzeciwu, by przeprowadzić postępowanie, wysłuchując pana inspektora zamiast pana ministra, zwłaszcza że ta ustawa nie nasuwa jakichś większych wątpliwości.

Otwieram zatem posiedzenie senackiej Komisji Zdrowia.

W porządku, proszę państwa, mamy rozpatrzenie tej ustawy.

Czy są jakieś propozycje, uwagi do porządku obrad? Nie ma.

Uważam, że porządek obrad został przyjęty.

Bardzo proszę pana inspektora o przedstawienie tej ustawy.

**Inspektor do spraw Substancji i Preparatów Chemicznych
Jerzy Majka:**

Serdecznie dziękuję, Panie Przewodniczący.

Najpierw o genezie projektu ustawy, o tym skąd w ogóle ona się wzięła. Projekt ustawy powstał w związku z obowiązkiem włączenia do polskiego porządku prawnego przepisów rozporządzenia Unii Europejskiej nr 1272/2008, które weszło w życie 20 stycznia 2009 r. Konieczność opracowania nowego projektu ustawy zamiast kolejnej nowelizacji ustawy o substancjach i preparatach chemicznych spowodowana jest przede wszystkim zasadniczymi zmianami w terminologii dotyczącej chemikaliów, które objęłyby nawet tytuł ustawy.

Projektowana ustawa różni się od obowiązującej dotychczas ustawy o substancjach i preparatach chemicznych w dwojaki sposób. Z jednej strony wprowadza istotną zmianę w terminologii chemicznej, wynikającą z rozporządzenia nr 1272/2008, a z drugiej strony wprowadza zmiany o charakterze merytorycznym, spowodowane koniecznością wdrożenia tegoż rozporządzenia, w szczególności poprzez wskazanie organów współpracujących, Krajowego Centrum Informacyjnego, organów nadzoru nad przestrzeganiem przepisów tego rozporządzenia oraz określenie kar za nieprzestrzeganie obowiązków wynikających z tego rozporządzenia. Pozostałe przepisy ustawy są w zasadzie powtórzeniem przepisów zawartych w uchylanej ustawie o substancjach i preparatach chemicznych.

Ustawa o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, podobnie jak obecnie obowiązująca ustawa o substancjach i preparatach chemicznych, oprócz dostosowania prawa krajowego do wspomnianych dyrektyw i rozporządzeń unijnych, dokonuje do-

stosowania prawa krajowego także do następujących aktów wspólnotowych: rozporządzenia WE nr 689/2008 dotyczącego przywozu i wywozu niektórych niebezpiecznych chemikaliów, rozporządzenia nr 648/2004 dotyczącego detergentów, dyrektyw 67/548 i 1999/45 dotyczących substancji chemicznych i preparatów chemicznych, obecnie – mieszanin chemicznych, dyrektyw 2004/9/WE i 2004/10/WE dotyczących dobrej praktyki laboratoryjnej, części przepisów dyrektywy 92/58 dotyczących znaków bezpieczeństwa w pracy oraz dyrektyw 74/556 i 74/557 dotyczących handlu niektórymi toksycznymi chemikaliami.

Warto tu także powiedzieć, że w projekcie nowej ustawy skorzystano również z zezwolenia dotyczącego zwolnienia ze stosowania niektórych przepisów zawartych w rozporządzeniach 1907/2006 oraz 1272/2008 ze względu na obronność państwa. Z uwagi na odwołania w innych przepisach ustawowych do przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, zmianami zostały objęte, oprócz aktu podstawowego regulującego tematykę chemikaliów, także inne ustawy.

Podstawowym celem ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach jest ochrona człowieka i środowiska przed szkodliwym działaniem chemikaliów stosowanych w działalności zawodowej i w gospodarstwie domowym. Potrzeba nadania klauzuli pilności projektowi ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach wynika z konieczności bezzwłocznego wdrożenia nowych przepisów Unii Europejskiej dotyczących klasyfikacji i oznakowania substancji chemicznych i ich mieszanin.

Harmonizacja w państwach członkowskich Unii Europejskiej przepisów dotyczących warunków, jakie muszą być spełnione przy wprowadzaniu substancji chemicznych na rynek europejski, sprzyjać będzie także obrotowi chemikaliami i działać na korzyść zarówno polskiego przemysłu chemicznego, jak i przemysłu chemicznego całej Unii Europejskiej. Dziękuję państwu.

Przewodniczący Władysław Sidorowicz:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Czy są pytania?

Bardzo proszę, pan senator Piechota.

Senator Leszek Piechota:

Panie Ministrze, chciałbym się dowiedzieć o koszty dla budżetu związane z powołaniem nowego organu administracji państwowej, jakim będzie inspektorat i biuro, które będzie prowadzone. Czy ze względu na powołanie nowego organu administracji centralnej będą zmniejszone wydatki w Ministerstwie Zdrowia, które w jakimś aspekcie dotychczas zajmowało się podobnymi zagadnieniami? Dziękuję.

Przewodniczący Władysław Sidorowicz:

Bardzo proszę o odpowiedź.

**Inspektor do spraw Substancji i Preparatów Chemicznych
Jerzy Majka:**

Dziękuję.

Panie Senatorze, nie jestem ministrem, jestem kierownikiem urzędu centralnego...
(*Głos z sali: Na razie.*)

Dziękuję, dziękuję.

Chciałbym od razu powiedzieć, że tutaj nic się nie zmienia, ponieważ ten urząd, to znaczy Biuro do spraw Substancji Chemicznych, i organ, jakim jest inspektor, zostały przeniesione z uchylanej dotychczasowej ustawy o substancjach i preparatach chemicznych, tak że nie ma tu znaczącej zmiany kosztów.

Może od razu powiem, że pewna zmiana kosztów oczywiście jest, ale wynika z czego innego – z obowiązku przestrzegania przepisów rozporządzenia Unii Europejskiej 1272/2008 dotyczącego klasyfikacji, znakowania i opakowania substancji. Są to koszty ponoszone przede wszystkim w związku ze szkoleniami organów nadzoru: Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Ochrony Środowiska, organów celnych. Te koszty oceniamy na mniej więcej 625 tysięcy zł. Oprócz tego pewne koszty są już ponoszone, bo w ramach posiadanych budżetów od 2009 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna i Inspekcja Ochrony Środowiska intensywnie szkolą się w zakresie tej nowo obowiązującej w Unii Europejskiej klasyfikacji.

Przewodniczący Władysław Sidorowicz:

Witamy pana ministra.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Adam Fronczak: Przepraszam, ja przyszedłem z posiedzenia innej komisji.*)

Ja wiem. Pan inspektor reprezentował tutaj interesy resortu i jesteśmy już w fazie odpowiedzi na pytania.

Czy są jeszcze pytania? Nie ma.

To może teraz pan mecenas, a potem pan minister odniesie się do uwag zgłoszonych przez nasze Biuro Legislacyjne.

Czy ma pan może te uwagi, Panie Ministrze?

(*Głos z sali: Zaraz podam.*)

Już podajemy.

Bardzo proszę.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Mirosław Reszczyński:**

Mirosław Reszczyński, legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Senatu.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne zgłosiło pięć uwag do omawianej ustawy, z tego cztery skutkują propozycjami poprawek.

Uwaga pierwsza odnosi się do trybu, w jakim rozpatrywana jest omawiana ustawa. Tryb ten został określony przez Radę Ministrów jako pilny. Biuro pragnie poinformować, że zgodnie z art. 123 ust. 1 konstytucji tryb pilny nie może mieć zastosowania do projektów ustaw obejmujących ustawy podatkowe, ustawy dotyczące wyboru

prezydenta, Sejmu, Senatu i organów samorządu terytorialnego oraz ustaw regulujących ustrój i właściwość władz publicznych oraz kodeksów. Ze względu na zakres przedmiotowy omawianej ustawy, a w szczególności fakt, że określa ona właściwość organów w zakresie wykonywania zadań administracyjnych i obowiązków wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz dokonuje nowelizacji wielu przepisów dotyczących zadań i kompetencji poszczególnych inspekcji, jak również nowelizuje kodeks pracy, w opinii biura nieuzasadnione wydaje się poddanie tej ustawy procedurze pilnej. Jest to uwaga natury ogólnej i nie skutkuje propozycjami poprawek zgłoszonymi przez biuro.

Uwaga druga dotyczy art. 12 omawianej ustawy. Artykuł ten zasadniczo odnosi się do zadań nowo powołanego organu – Inspektora do spraw Substancji Chemicznych. W artykule zadania te zostały określone w ust. 2, natomiast ust. 1 odnosi się do Biura do spraw Substancji Chemicznych, które ma być organem pomagającym danemu organowi w wykonywaniu określonych zadań. W opinii Biura Legislacyjnego takie ukształtowanie redakcyjne przepisów ustawy, w którym najpierw określamy organ pomocniczy w stosunku organu wykonującego zadania, a potem określamy te zadania, wymaga korekty redakcyjnej. W związku z tym biuro prawne wnosi uwagę redakcyjną, która odnosi się do tego, że dotychczasowy ust. 1 oznacza się jako ust. 2, podczas gdy dotychczasowy ust. 2 oznacza się jako ust. 1.

Uwaga trzecia odnosi się do art. 16 ust. 15, art. 19 ust. 5, art. 21 ust. 3 i art. 22 ust. 7 omawianej ustawy. Dotyczy ona zakresu wytycznych, które zostały umieszczone w przepisach zawierających upoważnienie do wydania aktów podustawowych. W opinii Biura Legislacyjnego wytyczne te mają charakter pozorny, to znaczy odwołują się do aktów normatywnych, które ustawodawca i tak powinien brać pod uwagę. Tego typu formułowanie wytycznych, w opinii biura, jest niezgodne z zasadami techniki prawodawczej. Pragnę również zwrócić uwagę na dokument „Wytyczne polityki legislacyjnej i techniki prawodawczej. Zapewnienie efektywności prawa Unii Europejskiej w polskim prawie krajowym”. Dokument ten został przyjęty przez Rządowe Centrum Legislacji i jest w nim jasno wskazane, że w wytycznych nie należy zamieszczać ogólnych klauzul nakazujących ministrowi branie pod uwagę prawa Unii Europejskiej w regulowanej dziedzinie. W związku z tym Biuro Legislacyjne proponuje poprawki dotyczące przepisów upoważniających, wykreślające z tych wytycznych odniesienia do przepisów Unii Europejskiej.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Przewodniczący Władysław Sidorowicz: To jest...)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To była uwaga trzecia.

(Przewodniczący Władysław Sidorowicz: To jest poprawka...)

(Głos z sali: Trzy poprawki.)

To jest seria poprawek przyporządkowana do uwagi trzeciej.

(Przewodniczący Władysław Sidorowicz: Tak jest, trzy poprawki.)

Uwaga czwarta dotyczy formułowania przepisów karnych w omawianej ustawie w sposób uwzględniający terminologię i systematykę kodeksu karnego. Poprawka ta ma charakter redakcyjny i nie wpływa ona na treść merytoryczną danych przepisów.

Uwaga piąta dotyczy art. 67 omawianej ustawy. W przepisie tym nowelizowana jest ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska. Nowelizacja polega na dodaniu w art. 2 ust. 1 tej ustawy pktu 15f. Biuro pragnie zwrócić uwagę na to, że znajdujące się tam odesłanie odnosi się do przepisów, które już nie występują w systemie prawa. Z dniem 1 stycznia 2011 r. weszła w życie nowelizacja, która w sposób odmienny kształtuje redakcję art. 2 ust. 1 omawianej ustawy. W związku z tym biuro zgłasza propozycję poprawki, która uwzględni zmianę stanu prawnego. Dziękuję.

Przewodniczący Władysław Sidorowicz:

Panie Ministrze, prosiłbym o odniesienie się do uwag Biura Legislacyjnego.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia
Adam Fronczak:**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ja tylko powiem, że ta pilność wynika po prostu z terminów. Zgadzam się z panem mecenasem co do argumentacji, ale przy tej ilości aktów, które implementujemy do porządku prawnego w Polsce, z tą ustawą jesteśmy troszeczkę zapóźnieni i dlatego właśnie ta klauzula pilności. Chodzi o to, żebyśmy – zanim się Komisja zorientuje – mogli powiedzieć już w Krajowej Bazie Środków Wykonawczych, że ona jest implementowana. To jest tylko takie wyjaśnienie.

Pozostałe poprawki są przez nas zaakceptowane. Poprawka druga, poprawka trzecia, czyli dotycząca art. 16, art. 19, art. 21 i art. 22 – jak najbardziej. Tak samo poprawki czwarta i piąta. Rząd może się na nie zgodzić.

Przewodniczący Władysław Sidorowicz:

Przejmuję te poprawki.

Chciałbym jeszcze zapytać pana mecenasa z Biura Legislacyjnego, na ile poważną wadą byłoby, gdybyśmy jednak, uwzględniając życzenie rządu, uznali tę klauzulę pilności.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Mirosław Reszczyński:**

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

W opinii Biura Legislacyjnego przyjęcie i procedowanie tej ustawy w trybie pilnym nie rodzi negatywnych konsekwencji, w szczególności, jeśli chodzi o konstytucyjność tej ustawy. Odnosi się to tak naprawdę tylko do terminu, w którym parlament, izba wyższa lub izba niższa, decyduje o przyjęciu danej ustawy. Pragnę podkreślić, że Wysoki Senat może przeprowadzić daną ustawę bez określenia dla niej trybu pilnego w takim samym terminie bądź nawet krótszym niż ten, który wynika z trybu pilnego. Odnosi się to tak naprawdę tylko do skrócenia z trzydziestu dni do czternastu terminu, w którym Senat musi zająć stanowisko, i ewentualnie później terminu podpisania ustawy przez prezydenta. Dlatego w opinii biura prawnego nie może być zarzutu niekonstytucyjności ze względu na tryb uchwalania danej ustawy.

Przewodniczący Władysław Sidorowicz:

Bardzo dziękuję za to wyjaśnienie.
Czy są jeszcze jakieś głosy w sprawie tej ustawy?
Bardzo proszę, pan senator Piechota.

Senator Leszek Piechota:

Ja rozumiem, że intencja pana legislatora jest taka, by uświadomić nam, że narzucenie trybu pilności narusza majestat Senatu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Władysław Sidorowicz:

Tak, tak to rozumiemy. Mamy jednak tutaj prośbę rządu...
Czy jeszcze są jakieś głosy w tej sprawie? Nie ma.
Przystępujemy do głosowania, może najpierw nad poprawką...
Czy jeszcze pan mecenas? Bardzo proszę.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Mirosław Reszczyński:**

Szanowny Panie Przewodniczący!

Chciałbym zwrócić uwagę na to, że w przypadku przyjęcia poprawki dotyczącej zastosowania terminologii zgodnej z kodeksem karnym... W opinii Biura Legislacyjnego nie została ujęta słuszna poprawka dotycząca zastosowania prawidłowej terminologii w art. 66, który odnosi się do art. 37b ustawy o inspekcji sanitarnej. Tam również występuje terminologia, która nie jest zgodna z systematyką kodeksu karnego. Wprowadzenie poprawki w omawianej nowelizowanej ustawie uporządkuje terminologię. Po analizie systemu prawnego Biuro Legislacyjne ustaliło, że poprzedni sposób formułowania przepisu karnego występuje tylko w dwóch ustawach: w ustawie o preparatach i substancjach chemicznych, która będzie uchylana z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, i właśnie w ustawie o inspekcji sanitarnej. Dzięki tej poprawce wyeliminujemy prawdopodobnie z systemu ten sposób normowania przepisów karnych.

(Przewodniczący Władysław Sidorowicz: Czyli krótko mówiąc...)

W związku z tym Biuro Legislacyjne proponuje poprawkę polegającą na tym, by w art. 66 w pkt 4, w art. 37b w zdaniu końcowym wyrazy „karze grzywny” zastąpić wyrazem „grzywnie” oraz wyrazy „karze pozbawienia wolności” zastąpić wyrazami „pozbawienia wolności”.

Przewodniczący Władysław Sidorowicz:

Dobrze. Czy ma pan może więcej poprawek, czy tylko jedną?
(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę państwa, odczytuję poprawkę zgłoszoną w tej chwili przez Biuro Legislacyjne: „W art. 66 pkt 4, w art. 37b w zdaniu końcowym wyrazy «karze grzywny» zastępuje się wyrazem «grzywnie» oraz wyrazy «karze pozbawienia wolności» zastępuje się wyrazami «pozbawienia wolności»”. Poprawka dostosowuje ustawę

o inspekcji sanitarnej do obowiązującej terminologii i taka jest intencja Biura Legislacyjnego.

Ja przejmuję tę poprawkę.

Czy są uwagi do tej poprawki, Panie Ministrze?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia

Adam Fronczak:

Nie, akceptujemy poprawkę.

Przewodniczący Władysław Sidorowicz:

Dobrze, dziękuję bardzo.

Czy możemy przegłosować poprawki łącznie? Bo, jak rozumiem, wszystkie są popierane przez rząd.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, właśnie pytam pana legislatora.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu

Mirosław Reszczyński:

Zdaniem biura nie ma wymogu, aby poprawki te były przegłosowane łącznie, jeśli jednak pan przewodniczący podejmie taką decyzję, a pozostali członkowie komisji się zgodzą, to wydaje mi się, że po zapoznaniu się członków komisji z tymi poprawkami można nad nimi łącznie zagłosować.

Przewodniczący Władysław Sidorowicz:

Wobec tego pytam członków komisji o to, czy jest sprzeciw, by przegłosować te poprawki łącznie? Nie ma.

Wobec tego przystępujemy do głosowania nad poprawkami przejętymi przeze mnie, a omówionymi i przedyskutowanymi w trakcie posiedzenia.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek? (8)

Poprawki zostały przyjęte jednogłośnie.

Kto jest, proszę państwa, za przyjęciem ustawy wraz z poprawkami? Kto ma pozytywną opinię o tej ustawie?

Dziękuję bardzo.

Ile jest za?

(Głos z sali: 8.)

(Głos z sali: Jednogłośnie...)

Głosowałeś za?

(Głos z sali: Tak.)

Aha, czyli ustawa wraz z poprawkami jest przyjęta jednogłośnie.

Proszę państwa, pozostaje nam jeszcze wyznaczenie sprawozdawcy.

Kto chce być sprawozdawcą tej ustawy?

Bardzo proszę, senator Rafał Muchacki.

Czy są jakieś inne propozycje? Nie ma.

Kto jest za tą propozycją? (8)

Dziękuję bardzo, jednogłośnie za.

Bardzo dziękuję. Dziękuję państwu.

Zamykam posiedzenie senackiej Komisji Zdrowia.

Dziękuję panu ministrowi, państwu z ministerstwa i z inspekcji. Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 17 minut 30)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851